

FOC I LLOC

Ser d'aquí o viure aquí

DELFÍ
ROCA

Ara fa uns quants anys, en crear-se les cases de pagès –establiments d'agroturisme– a Catalunya, sorprenia veure quines eren les condicions requerides per la Generalitat per obrir-ne una. Es demanava a la família pagesa que les dotessin de més comoditats que les que ells mateixos tenien. Calia posar calefacció a les habitacions, fer cambres de bany, etc. En un principi la seva finalitat era que els turistes poguessin conèixer les tasques i activitats pròpies d'una explotació agrària. Alhora, havien d'aportar als propietaris uns recursos econòmics extra. A més, per obrir un establiment d'agroturisme calia ser pagès professional i obtenir rendes agràries, ramaderes o forestals. En l'actualitat, qualsevol urbanita pot adquirir una masia pirinenca i oferir serveis d'allotjament i restauració “de pagès”. I no passa res. Els pagesos de tota la vida veuen com es van obrint establiments amb totes les comoditats urbanes que ofereixen una pseudorealitat camperola. Això els priva d'uns ingressos extras que els permetrien garantir el manteniment de les seves activitats agràries i ramaderes tradicionals. Per això, el camp es va buidant i el medi natural en pateix les conseqüències. Estem contemplant, impassibles, com el món rural esdevé un apèndix més dels parcs d'aventura. Constatem l'avenç d'una natura maquillada pel gaudir dels visitants provinents d'entorns urbans. Ens preguntem on queda la realitat, la rusticitat, l'entorn feréstec on practicar l'observació amb deteniment del món que ens envolta. Sobre això, en Jordi Palau, en el seu llibre sobre asalvatjar espais naturals erms, apunta al retorn de la humilitat en els humans, a prendre consciència que conviuen en un mateix espai amb grans predadors com l'ossa i el llop, animals no domesticats, molt més forts que ells. Podria ser, doncs, que tanta artificialitat en les nostres vides –cases de pagès sense fred, muntanyes sense predadors, realitat virtual– fossin una de les causes de la pèrdua d'identitat andorrana, així com del desistiment de portar les regnes del nostre destí comunitari? Som, la gent d'Andorra, els nous pagesos que, cercant noves fonts d'ingressos, ens veiem abocats a donar més comoditats als nous residents que als ja establerts? Els habitants d'Andorra som d'aquí o tan sols vivim aquí? Tres preguntes les respostes de les quals, per anar bé, hauríem de començar a compartir.